

Co-funded by
the European Union

Future Classrooms: AI-Driven Innovation in Education (2024-2-EL01-KA210-SCH-000286574)

Öğrenci Ödevlerinde Yapay Zekâ Kullanımına İlişkin Ortak Politika

1. Politikanın Amacı

Bu politika, öğrenci ödevlerinde Yapay Zekâ (YZ) araçlarının pedagojik açıdan sorumlu, şeffaf ve güvenli kullanımını teşvik etmeyi amaçlamaktadır.

Yapay zekâ öğrenmeyi destekleyebilir. Ancak öğrencinin kendi düşüncesinin, çabasının, muhakemesinin ve yaratıcı katkısının yerini almamalıdır.

2. Temel İlke

Her bir ödev için öğretmenler aşağıdaki hususları önceden açıkça belirtmelidir:

- Yapay zekâ kullanımına izin verilir verilmediği,
- Yapay zekânın hangi özel amaçlarla kullanılabileceği,
- Ödevin hangi bölümlerinin tamamen öğrencinin kendi çalışması olması gerektiği,
- Yapay zekâ kullanımının nasıl beyan edilmesi ve belgelendirilmesi gerektiği.

Açık talimatların bulunmaması, yapay zekâ kullanımının sınırsız olduğu anlamına gelmez. Öğrencilerin öğretmenlerinden açıklama istemeleri beklenmektedir.

3. Öğrenci Ödevlerinin Dört Düzeyi

Düzyey 0: Yapay Zekâ Kullanımına İzin Verilmez

Etkinliğin amacı bireysel bilgiyi, kişisel yazımı veya öğrencinin kendiliğinden gösterdiği performansı değerlendirmek olduğunda yapay zekâ kullanımına izin verilmez.

Disclaimer: Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir. Ancak burada ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği'nin veya Ulusal Ajansın görüşlerini mutlaka yansıtmayabilir. Avrupa Birliği ve hibe sağlayan makam, burada yer alan içerikten sorumlu tutulamaz.

Co-funded by
the European Union

Future Classrooms: AI-Driven Innovation in Education (2024-2-EL01-KA210-SCH-000286574)
Örnekler:

- yazılı sınavlar ve kısa testler,
- resmî sınavlar,
- sınıf içinde yapılan kısa değerlendirmeler,
- ders sırasında tamamlanan yazma etkinlikleri,
- bireysel becerileri değerlendiren çeviri veya dil alıştırmaları,
- öğretmen tarafından dijital destek olmaksızın bireysel çalışma olarak açıkça tanımlanan ödevler.

Düzyey 1: Sınırlı ve Beyan Edilmiş Yapay Zekâ Desteği

Yapay zekâ aşağıdaki amaçlarla destek aracı olarak kullanılabilir:

- ilk fikirlerin oluşturulması,
- soruların hazırlanması,
- bir taslağın düzenlenmesi,
- alternatif yaklaşımların araştırılması,
- dilsel geri bildirim alınması,
- yazım ve dil bilgisi hatalarının düzeltilmesi,
- zor kavramların basitleştirilmesi veya açıklanması,
- daha ileri geliştirme için örneklerin oluşturulması,
- taslak metin üzerine geri bildirim alınması.

Bu durumlarda nihai metin öğrenci tarafından gözden geçirilmeli ve tamamlanmalıdır.

Düzyey 2: Yapay Zekâ Destekli Çalışma

Ödevin amacı yalnızca bilgilerin hatırlanması değil, daha karmaşık bir öğrenme ürününün oluşturulması, düzenlenmesi, geliştirilmesi veya sunulması olduğunda yapay zekâ kullanımına daha geniş ölçüde izin verilir.

Bu düzeyde öğrenciler yapay zekâyı řu amaçlarla kullanabilir:

- taslak içerik oluşturmak,
- argümanları düzenlemek,

Disclaimer: Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir. Ancak burada ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği'nin veya Ulusal Ajansın görüşlerini mutlaka yansıtmayabilir. Avrupa Birliği ve hibe sağlayan makam, burada yer alan içerikten sorumlu tutulamaz.

Co-funded by
the European Union

Future Classrooms: AI-Driven Innovation in Education (2024-2-EL01-KA210-SCH-000286574)

- metnin belirli bölümlerini gözden geçirmek,
- dil kalitesini geliştirmek,
- başlıklar, sorular veya örnekler oluşturmak,
- görsel veya çok modlu materyaller hazırlamak,
- sunumları desteklemek,
- ara taslaklar hakkında geri bildirim almak.

Bununla birlikte yapay zekâ, öğrencinin kendi çalışmasının yerini almamalıdır. Nihai ürün öğrenci tarafından gözden geçirilmeli, belgelendirilmeli ve zenginleştirilmelidir. Öğrenciler seçimlerini açıklayabilmeli, çalışma süreçlerini tanımlayabilmeli ve sundukları içeriği savunabilmelidir. Yapay zekâ kullanımı açıkça beyan edilmelidir.

Bu düzeyde değerlendirme özellikle aşağıdaki unsurlara odaklanır:

- konunun anlaşılması,
- kişisel katkı,
- işleme ve geliştirme kalitesi,
- belgelendirme,
- yapay zekâ tarafından üretilen içeriği eleştirel biçimde değerlendirme becerisi,
- yapay zekâ kullanımındaki şeffaflık,
- nihai ürünü açıklama ve savunma becerisi.

Örnekler:

- araştırma ödevleri,
- sunumlar,
- çok modlu çalışmalar,
- posterler ve infografikler,
- proje tabanlı çalışmalar,
- işbirlikçi çalışmalar,
- yapay zekâ desteğinin açıkça belirtildiği yaratıcı yazma etkinlikleri,
- öğretmenin yapay zekâyı destek aracı olarak açıkça izin verdiği ödevler.

Düzyey 3: Yapay Zekâ Ödevin Bir Parçası Olarak

Bazı etkinliklerde yapay zekâ öğrenme sürecine bilinçli olarak entegre edilir.

Örnekler:

Disclaimer: Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir. Ancak burada ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği'nin veya Ulusal Ajansın görüşlerini mutlaka yansıtmayabilir. Avrupa Birliği ve hibe sağlayan makam, burada yer alan içerikten sorumlu tutulamaz.

Co-funded by
the European Union

Future Classrooms: AI-Driven Innovation in Education (2024-2-EL01-KA210-SCH-000286574)

- yapay zekâ yanıtlarını güvenilir kaynaklarla karşılaştırmak,
- hataları, kalıp yargıları veya önyargıları belirlemek,
- yetersiz yapay zekâ tarafından üretilmiş metinleri geliştirmek,
- farklı istemleri (promptları) değerlendirmek,
- çok modlu materyaller oluşturmak,
- yapay zekâ tarafından üretilen yanıtları kanıtlara dayalı olarak eleştirel biçimde analiz etmek.

Bu durumlarda değerlendirme, yalnızca araç tarafından üretilen ürüne değil; öncelikle eleştirel analiz, belgelendirme ve öğrencinin kişisel katkısına odaklanır.

4. Zorunlu Yapay Zekâ Kullanımı Beyanı

Bir ödevde yapay zekâ araçlarını kullanan her öğrenci aşağıdaki bilgileri beyan etmelidir:

- hangi yapay zekâ aracının kullanıldığı,
- hangi amaçla kullanıldığı,
- ödevin hangi bölümlerinin yapay zekâdan etkilendiği,
- öğrenci tarafından hangi düzeltmelerin, değişikliklerin veya eklemelerin yapıldığı,
- bilgilerin doğrulanması için hangi kaynakların kullanıldığı.

5. Kişisel Verilerin Korunması

Öğrenciler yapay zekâ sistemlerine aşağıdaki bilgileri girmemelidir:

- öğrenci veya öğretmen isimleri,
- kimliği belirlenebilir kişilere ait fotoğraf veya videolar,
- notlar veya performans verileri,
- adresler, telefon numaraları veya iletişim bilgileri,
- sağlık bilgileri,
- aileye ilişkin veya diğer hassas kişisel veriler,
- izin alınmadan yayımlanmamış okul materyalleri.

Disclaimer: Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir. Ancak burada ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği'nin veya Ulusal Ajansın görüşlerini mutlaka yansıtmayabilir. Avrupa Birliği ve hibe sağlayan makam, burada yer alan içerikten sorumlu tutulamaz.

Co-funded by
the European Union

Future Classrooms: AI-Driven Innovation in Education (2024-2-EL01-KA210-SCH-000286574)
Öğretmenler, mümkün olduğunca, öğrencilerin yaşlarına uygun ve veri koruma gerekliliklerine uygun araçları seçmelidir.

6. Doğruluk ve Güvenilirlik

Yapay zekâ tarafından üretilen yanıtlar otomatik olarak güvenilir kaynaklar olarak kabul edilmemelidir.

Öğrencilerden beklenenler:

- bilgileri farklı kaynaklarla karşılaştırarak doğrulamak,
- ders kitaplarına ve bilimsel veya kurumsal kaynaklara başvurmak,
- tarihleri, isimleri, kaynakları ve sayısal verileri doğrulamak,
- yanlışlıkları veya önyargıları belirlemek,
- yapay zekâ sistemlerinin üretebileceği hayali veya gerçekte var olmayan kaynaklardan kaçınmak.

7. Değerlendirme Ölçütleri

Değerlendirme yalnızca nihai ürüne dayanmamalıdır. Aşağıdaki unsurlar dikkate alınmalıdır:

- konunun anlaşılması,
- öğrencinin kişisel katkısı,
- argümantasyonun kalitesi,
- güvenilir kaynakların kullanımı,
- yapay zekâ tarafından üretilen içeriği değerlendirme ve düzeltme becerisi,
- özgünlük,
- yapay zekâ kullanımına ilişkin şeffaflık,
- çalışma sürecinin sunumu,
- sunulan çalışmayı açıklama ve savunma becerisi.

Öğretmenler aşağıdakileri talep edebilir:

- taslaklar,
- notlar,
- kullanılan kaynaklar,

Disclaimer: Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir. Ancak burada ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği'nin veya Ulusal Ajansın görüşlerini mutlaka yansıtmayabilir. Avrupa Birliği ve hibe sağlayan makam, burada yer alan içerikten sorumlu tutulamaz.

Co-funded by
the European Union

Future Classrooms: AI-Driven Innovation in Education (2024-2-EL01-KA210-SCH-000286574)

- düzenleme geçmişi,
- kısa bir sözlü sunum,
- yansıtıcı değerlendirmeler,
- öğrencinin yaptığı seçimlere ilişkin açıklamalar.

8. Kabul Edilemez Uygulamalar

Aşağıdaki uygulamalara izin verilmez:

- Yapay zekâ tarafından üretilen içeriğin tamamen kişisel çalışma gibi sunulması,
- Sınavlar veya değerlendirmeler sırasında izinsiz yapay zekâ kullanılması,
- Yapay zekâ kullanımının gizlenmesi,
- Sahte kaynaklar veya veriler oluşturulması,
- Yanıltıcı veya saldırgan içerik üretilmesi,
- Başka bir kişinin görüntüsünün, sesinin veya kişisel bilgilerinin izinsiz kullanılması,
- Yapay zekânın zorbalık, aldatma veya kimliğe bürünme amacıyla kullanılması,
- Yapay zekâ platformlarına kişisel veya hassas verilerin girilmesi.

9. Beyan Edilmeyen veya Uygunsuz Yapay Zekâ Kullanımının Ele Alınması

Bir ödevin önemli ölçüde yapay zekâ yardımıyla üretildiğine ve bunun beyan edilmediğine dair ciddi göstergeler bulunduğunda, öğretmenler yalnızca otomatik tespit araçlarına güvenmemelidir.

Herhangi bir yaptırım uygulanmadan önce aşağıdaki adımlar izlenmelidir:

1. Öğrenci ile görüşme yapılması,
2. Çalışma sürecinin açıklanmasının istenmesi,
3. Taslakların, kaynakların ve notların incelenmesi,
4. Çalışmanın kısa bir sözlü savunmasının yapılması,
5. Pedagojik açıdan uygun görüldüğü takdirde, ödevin yeniden teslim edilmesine veya ek bir görevin verilmesine imkân tanınması.

Disclaimer: Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir. Ancak burada ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği'nin veya Ulusal Ajansın görüşlerini mutlaka yansıtmayabilir. Avrupa Birliği ve hibe sağlayan makam, burada yer alan içerikten sorumlu tutulamaz.

Co-funded by
the European Union

Future Classrooms: AI-Driven Innovation in Education (2024-2-EL01-KA210-SCH-000286574)
İhlalin doğrulanması durumunda alınacak önlemler orantılı, eğitsel ve tutarlı olmalıdır. Olası önlemler şunlardır:

- Geri bildirim ve açıklama sağlanması,
- Ödevin yeniden teslim edilmesi,
- Sözlü sınav yapılması,
- Notun yeniden düzenlenmesi,
- Gerektiğinde veli veya yasal temsilcilerle iletişime geçilmesi,
- Okulun yürürlükteki kurallarının uygulanması.

10. Öğretmenlerin Sorumlulukları

Öğretmenler aşağıdaki hususlara bağlı kalmayı taahhüt ederler:

- Her ödevden önce açık talimatlar vermek,
- Yapay zekâ kullanımının yasak, sınırlı veya etkinliğe entegre edilmiş olup olmadığını belirtmek,
- Ortak ilke ve ölçütleri uygulamak,
- Öğrencilerin kendi düşüncelerini teşvik eden ödevler tasarlamak,
- Kişisel verileri korumak,
- Yapay zekâ tespit araçlarını uygunsuz davranışın tek kanıtı olarak kullanmaktan kaçınmak,
- Öğrencilere yapay zekânın sorumlu kullanımı konusunda rehberlik etmek.

11. Öğrencilerin Sorumlulukları

Öğrenciler aşağıdaki hususlara bağlı kalmayı taahhüt ederler:

- Öğretmenlerinin talimatlarına uymak,
- Yapay zekâ kullanımını dürüstçe beyan etmek,
- Bilgilerin doğruluğunu kontrol etmek,
- Kişisel verileri korumak,
- Kendi katkılarını korumak,
- Teslim ettikleri çalışmayı açıklayıp savunabilecek durumda olmak,
- Nihai içerikten sorumluluk almak.

Disclaimer: Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir. Ancak burada ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği'nin veya Ulusal Ajansın görüşlerini mutlaka yansıtmayabilir. Avrupa Birliği ve hibe sağlayan makam, burada yer alan içerikten sorumlu tutulamaz.

Co-funded by
the European Union

Future Classrooms: AI-Driven Innovation in Education (2024-2-EL01-KA210-SCH-000286574)

12. İletişim ve Gözden Geçirme

Bu politika:

- Öğretmenler Kuruluna sunulur,
- Öğrencilere ve velilere veya yasal temsilcilere duyurulur,
- Okulun yönetmeliklerinde veya dijital ortamında yayımlanır,
- Tüm derslerde tutarlı bir şekilde uygulanır,
- Teknolojik ve pedagojik gelişmeler doğrultusunda düzenli olarak gözden geçirilir.

Disclaimer: Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir. Ancak burada ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği'nin veya Ulusal Ajansın görüşlerini mutlaka yansıtmayabilir. Avrupa Birliği ve hibe sağlayan makam, burada yer alan içerikten sorumlu tutulamaz.